

BÉKÉS

II. évfolyam
50. szám.

Békés, 1948
dec. 12.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Kemény takarékoságot!

A demokrácia épít, de nyilvánvaló, hogy nem a semmiből épít. A mezőgazdaságban gombamódra szaporodnak a traktorállomások, a földművelés-zövetkezetenek és földbérlet-zövetkezetenek keresztül hónapról-hónapra tízmillió hiteleket kap a dolgozó parasztság. A műtrágyát, még hitelre is, az önköltségi árnál jóval olcsóbban kapják a mezőgazdaság dolgozói. Utak, hidak, vasutak épülnek és igen sok majorban a nagybirtokok egészségtelen, tulzsfuolt, nyomorúságos cselédkaszárnái helyén tágas és egészséges parasztházak sorozóznak. Egyre nagyobb területek vetnek nemesített vetőmagot és a háboruban leromlott állatállományainkat minden erővel igyekszünk feljavítani. Ugyanakkor mérnökeink már tervezik azokat a a nehézipari üzemeket, amelyek néhány év múlva a most fejlődő parasztházakat tizezreinek adnak kenyeret és munkát. Korszerűsítjük, bővítjük, új gépekkel látjuk el nehéz és könnyű iparunkat, hogy minden dolgozó javára olcsóbbat és többet termeljünk.

Világos hogy ehhez az építő munkához elsősorban pénz kell. mert enélkül senki nem vásárolhat. A mezőgazdaságban, az iparban sem lehet pénz nélkül, költségvetési fedezet nélkül gyárakat, hidakat, ipari gépeket építeni. Jól tudják ezt az amerikai nagytőkésék, ezért szednek olyan súlyos kamatokat a nyugat-európai országoktól a Marshall-tervben folyósított dollármilliók után. Mi nem vagyunk hajlandók a dolgozó nép szabadságával és függetlenségével fizetni ezekért a kétféretű kölcsönökért: így hát nincs más választásunk, mint az újépítéshez szükséges költségeket a rendelkezésünkre álló forrásokból magunknak kell előteremtelnünk.

Nekünk külföldi kölcsön nélkül is meg kell találnunk ezeket a forrásokat. 1949 ben a magyar állam pénzügyi szükséglete mintegy 5 milliárd forinttal haladja meg az 1948 évi szükségleteket.

Ezt a többlet bevételt csak akkor tudjuk biztosítani, ha minden vonalon a legszigorubb takarékoságot vezetjük be, ha tovább csökkentjük az önköltséget az ipari termelésben és az építőiparban. A mezőgazdaságban és áruforgalomban pedig a kisjövedelmű dolgozók érdekeinek szemmel tartásával az eddiginél is szigorubbban lefölozzük az illeték-telen jövedelmeket.

Eljött tehát az ideje annak, hogy mindennapos gondjaink mellett egyre többet foglalkozunk a távolabbi jövő építésével, megteremtünk a munkanélküliség teljes felszámolásának az alapjait és az általános élet-színvonal további emelését állandósítjuk. Csak így függetleníthetjük magunkat a kapitalizmus must fenyegető világviszálgától és csak így tudjuk valóban a dolgozóknak építeni az országot.

Képviselőtestületi közgyűlés

*A belencéresi és a szervezés alatt álló feltői állami iskolák kiadásait nem vállalja a község
Tartós postaügnökséget kap*

Békés község képviselőtestülete december 7-én, kedden délután Papp Károly bíró elnöke alatt közgyűlést tartott.

A gyűlés megnyitása után a bíró üdvözölte Gulácsi Ferencet abból az alkalomból, hogy a belügyminiszter Békés község vezető jegyzőjének behelyettesítette és sok sikert kívánt működéséhez.

Teljesítette a közgyűlés a Szakmaközi Bizottság kérelmét a bérházi bérlet elengedése tárgyában.

A megalakított Népjelölet Bizottságba Oláh Mihály és Nagy János esküdteteket küldte ki.

A Husiparosok Szövetkezetének kérelmét — a hatósági husszék bérbeadása iránt — a közgyűlés elutasította.

Ugyanígy járt el a 2. sz. kerékpár megörzőhely felállításával kapcsolatban.

A községi fogyasztási adó kezelőinek rendes fizetési státusba való sorolását a szakminiszter rendelkezésétől tette függővé.

Az 1949. évben községi mezőőrök

beállítására külön bizottságot küldött ki a közgyűlés.

A tartós postaügnökség felállításával kapcsolatban a gyűlés megbizta az előjáróságot, hogy kezdjen tárgyalást a szégedi postaigazgató-sággal.

A belencéresi és a szervezés alatt álló feltői állami iskolák kérelmét a dologi kiadások elvállalása iránt elutasította azzal, hogy az iskolák államosítása után ezzel a kérréssel a közoktatásügyi miniszterhez forduljanak.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a belügyminiszter az öngé-lyezési alap létesítését elutasította.

A képviselőtestület a hiteláruhá-zásra az engedélyt a háztartási és mezőgazdasági alapoknál megadta.

Kisebb ügyek elintézése után a gyűlés a gyalogjáró szabályrendelet módosítását elfogadta úgy, hogy az új tepeken a lakosok hozzájárulása nélkül készülnek az új járdák.

Nagyobb vita egyik tárgynál sem fejlődött ki, mivel az egyes kérdéseket a külön bizottságok megfelelően előkészítették.

Hatvanéves a köztársasági elnök

Szakasits Árpád, a magyar köztársaság elnöke most ünnepli hatvanadik születésnapját.

A magyar köztársaság elnöke egyszerű munkáscsaládból származott. Ifjú kora óta tevékeny részt vett a munkásmozgalomban. Harcolt a fel-szabadulás előtt a dolgozók jogaiért, a népelemnyre rendszerekkel szem-ben. Harcolt a magyar szabadságért és függetlenségért. Folytatódott ez a küzdelem a felszabadulás után is, amikor a munkásság soraiba befér-között munkásárulok, a jobboldali szocialdemokraták ellen kellett fel-venni a harcot.

Szakasits Árpád azok között a szocialdemokraták között volt, akik a kommunisták határozott támogatá-sával sikerrel harcoltak a munká-sárulok ellen. Amikor ez a harc eredményre vezetett és az osztály-árulokat sikerült eltávolítani a mun-kásság soraiból, Szakasits Árpád az MDP elnöke, majd a magyar köz-társaság elnöke lett.

Most hatvanadik születésnapján szeretettel és ragaszkodással köszönti Szakasits Árpád köztársasági elnököt az ország dolgozó népe.

Nemzeti Parasztpárt gyűlése

A Nemzeti Parasztpárt december 5-én, vasárnap délelőtt Szász Gábor elnökletével tagértekezletet tartott. Ezen először Balogh Ferenc a FEKOSZ részéről rámutatott a pa-rasztság két tömegszervezete egye-sülésének fontosságára.

Azután a titkár a párt-sajtó jelen-tőségére hívta fel a figyelmet, amely lehetővé teszi mind a bel-, mind a külpolitikai téren való tájékozódást. Eppen ezért kívánatos, hogy minél többen fizessenek elő a párt két lapjára. Bejelentette továbbá, hogy minden szerdán este 6 órakor köz-művelődési előadásokat tartanak a párt helyiségben.

A szovjet film ünnepe

Az ország nagyobb városaiban mindenütt volt már szovjet film-hét. Most december 11., 12. és 13-án a „Köztársaság” Moziban nálunk is megrendezik a szovjetfilm ünnepét. Ennek az a célja, hogy a közönség figyelmét felhívja az orosz filmek jelentőségére, mert ezeken keresztül jobban megismerhetjük az orosz-országi viszonyokat és a két állam kapcsolatának és barátságának elmélyítéséhez ezzel hozzájárul a film is.

Beutatóra kerül az „Expressz szerelem” című zenés filmvígjáték. A bemutató előtt szombatn este a 7 órai előadás keretében Gulácsi Ferenc főjegyző mond ünnepi be-szédet.

Veres Péter:

Vegyük nagyon komolyan a sajtóhónapot!

— Ha valamikor fontos volt, hogy a parasztság tanuljon, akkor nap-jainkban, a szocializmus építése ide-jén elengedhetetlen, hogy dolgozó parasztságunk tanuljon művelődjön.

— A tanulásnak, dolgozó parasz-tságunk öntudatosításának igen nagy-jelentőségű eszköze a sajtó, jelen esetben a parasztpárti sajtó. Dol-gozó parasztságunk számára ma életbevágóan fontos, hogy lapjain-kon keresztül érintkezést tartson fenn a párt és az ország politikai életével. Minden nap olyan dönté-sek történnek, gazdasági, közigaz-gatási és szellemi életünkben olyan előrehaladás következik be, hogy mindezt figyelemmel kísérni csak az a dolgozó parasztember tudja, aki minden nap rendszeresen olvassa a párt lapjait.

— Lapjaink ma is, mint minden-kor nem szenzációk hajhászásával, hanem az egész nemzet, benne minden dolgozó parasztembert érintő és formáló, sorsdöntő eseményekkel foglalkoznak. Ez a folyamat a jövő-ben még inkább erősödik. A mező-gazdaság általános kérdései, a szövet-kezetek szervezésének, jó működé-sének minden kérdése napirendre kerül pártlapjainkban.

— Azok a tagjaink és azok a dolgozó parasztok, akik nem ismer-kednek meg ezekkel a problémák-kal: tájékozatlanok. Nem tudnak

saját dolgaik intézésében résztvenni. Sajnos párttagjaink igen tekintélyes része eddig nem tartott fenn olyan érintkezést lapjainkon keresztül a Nemzeti Parasztpárttal, mint kellett volna. Így sokszor nem tudják, hogy egy-egy kérdés felmerülésénél miről van szó. A kérdéshez tehát nem tudnak hozzászólni, vagy ha hozzá-szólnak és résztvesznek az ügyek intézésében, igen gyakran hibáznak akár a községvezetésben, akár a szövetkezetek irányításában.

— Így azonban nem lehet tovább a dolgokat vinni. Így nem lehet pártot tartani, pártot szervezni. Szük-séges tehát, hogy a parasztpárti vezetők, akár értelmiségiek, akár helyi pártvezetők, akár a népi szer-vekhöz küldött vezetők, a párt lap-jain, a Szabad Szón és a Paraszt Új-ságon át minden nap rendszeresen tájékozódjanak a párt hivatalos álláspontjáról, a kormányintézkedé-sekről s az egyéb legfontosabb kér-désekről De nemcsak a vezetőknek, hanem párttagjaink széles tömegei-nek is szüksége van a mindennapos tájékozódásra, a tanulásra.

— Vegyük tehát nagyon komo-lyan a sajtóhónapot. Minden erővel hassunk oda, hogy a Nemzeti Parasztpárt lapjait véglegesen, ha-talmas arányokban begyökerezessük egész paraszti közvéleményünkbe.

Változások a tavaszi vetésteremben

Az Országos Tervhivatal már augusztusban elkészítette az 1948/49. évi vetéstervet. Az őszi munkálatok eszerint a terv szerint folytak teljes sikerrel. A gabonavetés tervét a gazdák tul is teljesítették. A tavaszi vetésteremben azonban néhány változtatást kellett eszközölni. Exportvonalon pl. óriási kereslet jelentkezett a napraforgó-olaj iránt. Az eredeti terv szerint a napraforgó vetésterülete 317.000 hold volt, amit most 500.000 holdra emelt a Tervhivatal. Ebből az 500.000 holdból 1500 holdra kötnék termelési szerződést. Az akciót 900.000 forinttal támogatja a Tervhivatal, még pedig úgy, hogy vetőmagkilogrammonként 1 forintot térít meg a gazdáknak, akik első sorban a szövetkezeti termelők közül kerünek ki.

Nagy javulás állott be a nemesített vetőmag terén, úgy hogy lehetővé vált a régi, meg nem felelő fajták mellőzése és valamennyi napraforgó termelőnek nemesített vetőmaggal való ellátása.

Az Országos Tervhivatal az országot napraforgótermesztés szempontjából rajonizotta, azaz három nagy körzetre osztotta. A Dunántúli és az északi dombosvidék a lovászpataonai magot, a Duna-Tisza köze a nemesített Mauthneri, a Tiszántúl pedig a mezőhegyesi napraforgóvetőmagot kapja.

Két új növény is jelentkezik a tavaszi vetésteremben. Mind a kettő rendkívül fontos takarmánynövény. Az egyik a sárgavirágú csillagfűrt, a másik a somkóró. Mind a kettő a homokos talaj növénye és mind a kettő csak nemesítés után vált alkalmassá a termesztésre. A sárgavirágú csillagfűrt mérges anyagokat tartalmazott, amelyeket sikerült kiküszöbölni és az új nemesített sárgavirágú csillagfűrt az etetésnél nem ártalmasabb. A somkóró kumarint tartalmazott, ami miatt az állatok nem ették. A nemesített fajta nem tartalmazza már ezt az anyagot.

A sárgavirágú csillagfűrt a mészszegény nyírségi és a dél-somogyi talajon fogják nagy tömegben termesztetni. Amellett, hogy kitűnő takarmánynövény takarmányértéke majdnem egyenlő a lucernaéval, szalmája lehegyes, magja pedig kereset exportcikk, rendkívül nagy nitrogénigytő. Több nitrogént ad a talajnak, gyökérmérgeásványainak elkorhadása folytán, mint a lucerna. Ily módon a csillagfűrt termesztése holdanként 80 kilogramos pézsisz adagolásának felel meg. A sárgavirágú csillagfűrt termesztésével a nyírségi vetőforgó így alakul: csillagfűrt, rozs, burgonya, csillagfűrt. A rozs terméshozama így holdanként három négy mázsával emelkedik.

A somkóró másodosztályú takarmány, óriási hozama van, a lucerna hozamának két-háromszorosát adja. Takarmányértéke a lucernaénak körülbelül a fele. Főleg a mészen gazdag, de gyenge minőségű Duna-Tisza közti homokon terem.

A sárgavirágú csillagfűrt és a somkóró termesztése megoldja a homoki gazdálkodás problémáját.

Említsére méltó változtatás még a tavaszi vetésteremben az, hogy a mák vetésterületét 30.000 holdról 20.000-re kellett csökkenteni, mivel a mák iránt külföldi érdeklődés nem mutatkozott, a hazai szükségletet pedig a csökkentett vetésterület hozama is el tudja látni.

December: pártunk sajtóhónapja

A Nemzeti Parasztpárt Országos Vezetőségének határozata alapján pártunk Végrehajtó Bizottsága kimondotta: **december sajtóhónap.** Ez annyit jelent: **decemberben a Nemzeti Parasztpárt minden szervének, egész tag-ságunknak, az ország minden részén pártlapjaink terjesztése a legfontosabb feladata.** Általában ebben a hónapban ki kell szélesíteni és el kell mélyíteni a parasztpárti sajtó és a dolgozó parasztság közötti kapcsolatot és állandósítani kell.

Pártszervezetünk és párttagságunk megértették a sajtóhónap jelentőségét. Legtöbb helyen értekezleten és taggyűlésen beszéltek meg a pártlapok terjesztésének módját. Tudják ugyanis: pártlapjaink a tanulás legjobb eszközei. Elterjesztésük tehát a dolgozó parasztság széles tömegeinek öntudatosítását, felemelkedését szolgálja. Ez tűnik ki Veres Péternek más helyen közölt nyilatkozatából.

Az új paraszti tömegszervezetnek az egész dolgozó parasztság szervezetének kell lennie

Vasárnap országsszerte taggyűléseken tájékoztatták politikai életünk vezetői a dolgozó parasztságot az UFOSz és FEKOSz egyesülése után létrejövő Dolgozó Parasztszövetség és Földmunkások Országos Szövetségének jelentőségéről.

Nánási László, a Nemzeti Parasztpárt főtitkárhelyettese Sárospatakon többszáz főnyi dolgozó parasztlé előtt ismertette a parasztság új tömegszervezetének jelentőségét. Bevezető beszédében megállapította: szükséges az egyesülés, mert új utra tér a dolgozó parasztság: a szocializmus utra. De szükséges azért is, mert olyan hatalmas feladatok várnak a dolgozó parasztságra, amelyeket

csak egységes vezetés mellett

oldhat meg. Csak a munkásság és a dolgozó parasztság szövetsége lehet alapja a népi demokráciának és a szocializmusnak.

— A dolgozó parasztság új nagy tömegszervezetének — mondotta még Nánási főtitkárhelyettes — sokkal többnek kell lenni az UFOSz és a FEKOSz egyesülésénél. Magába kell foglalnia

pártkülönbség nélkül az egész dolgozó parasztságot.

mert csak így tudja jól megoldani az új szervezeti a raváró döntőfontosságú feladatokat. A dolgozó nép államának felépítéséből és továbbfejlesztéséből minden dolgozó parasztnak ki kell vennie részét, ezért kell bekapcsolódnia az új tömegszervezett munkájába.

Nánási László javaslatára ezután a dolgozó parasztszövetség tagjai megválasztották a kormánytól Mindszentyék aknamunkájának azonnali felszámolását, a hazáruló és néppellenes Mindszenty eltávolítását.

A VAOSz kultürestje

A Bérház nagytermében folyó hó 4-én, szombaton este zajlott le a VAOSz kultürestje. A nagyterem egészen megtelt az érdeklődő közönséggel és nem is csaldódt várakozásában.

Az estet Hégyes László, a VAOSz elnöke nyitotta meg, aki megnyitó beszédében a szakszervezet feladatairól beszélt. Ezek a feladatok: a szociális gondoskodás, a politikai öntudatosítás és a kulturális célkitűzés. Komáromi Erzsébet Petőfinek egyik kedves versét szavalta el. Majd Huszár Ottó orosz dalokat adott elő tangóharmonikán. Egeresi Lajos, később Török Tibor magyar nótákat énekelt nagy sikerrel Burai Orbán zenekarának kíséretével. A „Pótvízga” című egyfelvonásos nagy

derültséget keltett. Súlyok Erzsébet szereplését emeljük ki. Nagy figyelemmel hallgatta a közönség Nyári Géza xilofon számát. Jóízűen nevettek a jelenlevők a két villámtréán („Az öngyilkos”, „Orvosi tanács”).

A „Biztos gyógy mód” című egyfelvonásos szereplői is vidám perceket szereztek. Ami nem is csoda, hiszen a sokat fecsegő menyecske állott a cselekmény középpontjában. Nagy sikere volt a Melódia-együttesnek, mely Forró Pál vezetésével egy hegedű, egy tangóharmonika és három gitárból állott. Az utolsó szám a „Szív küldi szíved szívesen” volt.

Az előadás tisztá jövedelme a VAOSz kulturálapjára ment. Az előadás után büfé és táncmulatság következett.

Január 1-én lép életbe az új holttányilvánítási eljárás

A hivatalos lap közli a kormány új rendeletét a háború folytán szükségessé vált kivételes holttányilvánítási szabályok megállapításáról.

A rendelet szerint, mindazokat a személyeket, akik az 1939. szeptember 2. és az 1945. december 31. napja között tüntek el, holtta lehet nyilvánítani. A holttányilvánítást az eltűnt házastársa, örököse, továbbá az árvászeki ügyész, végül minden olyan személy kérheti, akinek jogi érdeke fűződik az eltűnt holttnak nyilvánításához. A halál beálltnak

idejéül azt a napot kell megállapítani, amely az eljárás adatai szerint valószínű. Az eljárásra az a bíróság illetékes, amelynek területén az eltűntnek utolsó belföldi lakóhelye vagy állandó tartózkodási helye volt. Tartózkodási hely hiányában az a bíróság illetékes, ahol az eltűntnek vagyona van. Intézkedés történt az első világháborúban eltűntek holttányilvánításáról is.

A rendelet 1949. január 1-én lép életbe.

A Magyar Dolgozók Pártjának taggyűlése

A Magyar Dolgozók Pártja december 12-én délelőtt 10 órakor a Bérház nagytermében taggyűlést tart. A taggyűlésen Birkás Imre országgyűlési képviselő tart beszámolót.

1. A vezetőség felülbírálásának kibírdetése és javaslata.

2. Általános politikai és gazdasági beszámoló.

Felhívja a MDP mindazokat, akik a tagsági díjjal három hónappal el vannak maradva, valamint azokat a volt Szociáldemokrata Párt tagokat, akiknek a tagsági könyvük hátul nincs lebélyegezve, a taggyűlésen nem vehetnek részt. A taggyűlés fontosságára való tekintettel minden tagot el vár a Vezetőség.

Mikulás az óvodákban

Az MNDSz által a Bérházban tervezett Mikulás-nap a közbejött akadályok miatt elmaradt, így az ünnepet az egyes óvodák külön-külön tartották meg.

A gyermekek nagy örömmel fogadták a Mikulás bácsi megjelenését, az bár egyik-másik fiú rendellen viselkedésére is rámutatott. Verseket mondtak előtte, játékokat mutattak be neki. Végre megtörtént az ajándékok: cukor, sütemény kiosztása, ami természetesen a legnagyobb örömet kellette. A szülők is szép számmal vettek részt az ünnepélyen.

Felakasztották a hazáruló Csornokyt

A NOT Jankó-tanácsa hétfőn tárgyalta Csornoki Viktor bűnügyét. A NOT a népbíróság halálos ítéletét helybenhagyta. Ugyancsak elrendelte vagyónának teljes elkobzását. Az ítélet indokolása megállapítja, hogy Csornoky sulyosan visszaélt a beléje helyezett bizalommal, a demokráciának nagy kárt okozott. Különösen sulyosító körülmény, hogy mint magas állami megbízatásban lévő külföldi követ lépett összeköttetésbe az ország ellenségeivel. Semmiféle enyhítő körülményt nem lehetett megállapítani.

Az ítéletet hétfőn reggel végrehajtották.

A Népi Bizottság gyűlése

December 8-án a Népi Bizottság Gulácsi Ferenc főjegyző elnöklésével ülést tartott és letárgyalta a Vármegei Népi Bizottság átiratát, mely szerint a földbérlo szövetkezetekre is terjeszse ki a Bizottság figyelmét, hogy azok helyes irányban fejlődjenek. Kívánatos lenne, hogy a dűlobiztosok között verseny mellett az egyéni verseny is kifejlődjön az őszi munkák elvégzésénél. A tárolt kukoricát is ellenőrzi a Bizottság.

Legszebb ajándék a

könyv

Ifjúsági könyvet
Szépirodalmi könyvet
Névnapra, karácsonyra

Püski töl

vegyen (nagy választék) Ugyanott
töltőtöljavitás

Emelkedő munkateljesítmény

A magyar dolgozók munkateljesítménye a hároméves terv második öt hónapos időszakában lassu, de állandóan emelkedő irányzatot mutat. Az egy gyáripari munkásra eső értéktermelés júliusban óráként 24,2 forint volt. Ez az összeg augusztusban 24,8, szeptemberben 26,3 és legutóbb októberben 30,2 forintra emelkedett. Figyelemreméltó, hogy míg augusztusban és szeptemberben az emelkedés lassabb, októberben már ugrásszerűen emelkedik a dolgozók teljesítménye. A növekedés egyik hónapról a másikra nem kevesebb, mint 14 százalékos.

Az emelkedés a gyárirpari valamennyi ágazatban megfigyelhető. A legjobban emelkedett az idényékek megfelelően az élelmiszeripari munkások órateljesítménye. Az élelmiszeriparban az órákénti értéktermelés júliusban még csak 37,8 forint volt, augusztusban csak igen kis mértékben emelkedett 38,2 forintra, de szeptemberben, amikor már élelmiszeriparunk bőven el lett látva feldolgozandó nyersanyaggal, hirtelen 52,6 forintra ugrott. Az emelkedés októberben is tovább folytatódott, amennyiben az órateljesítmény októberben 62,5 forint volt. Igen jelentős a textilipari munkásság értékeljesítményének emelkedése is, amely szeptemberben csak 17,6 forint volt, októberben pedig 25,3 forint. Az építőanyagipari munkásság órateljesítménye július és október között 10,4 forintra 15,0 forintra, azaz kétszeres 50 százalékkal emelkedett.

Az egyes szakmák között feltűnik az aránytalanság. Míg az élelmiszeripari munkásság órateljesítménye októberben 62,5 forint, az építőanyagiparé 15,0 forint. Itt ugyanis az u. n. bruttó értékről van szó, a termelt árú teljes értékességéről, nem pedig arról a többletértékről, amelyet az emberi munkaerő adott hozzá a nyersanyag, üzemanyag árához és egyéb tételekhez. Nyilvánvaló, hogy az élelmiszeriparban, pl. a malinoknál a buza már aránylag nagyobb értéket képvisel és ezt az értéket aránylag csak kisebb mértékben növeli az emberi munka. Ilyen módon tehát a különböző iparágak egymással nem hasonlíthatók össze, viszont figyelemreméltó az egyes iparágakon belül a fejlődés.

A MNDSz gyűlése

Vasárnap, december 5-én a MNDSz békési szervezete a Bérházban Szabó Gáborné elnöklésével gyűlést tartott. A szépszámban megjelent hallgatóságot az elnök üdvözölte, majd a budapesti nemzetközi demokratikus női kongresszus jelentőségét méltatta. Utána az EPOSz, a Szakszervezetek, a MDP, a Nemzeti Bizottság, a NPP, a szabadságharcosok és a hadirokkantok egy-egy kiküldöttje üdvözölte a kongresszust.

Végül táviratot küldtek a kongresszus vezetőségének, melyben azt kérték, hogy a külföldi kiküldöttek a világ összes asszonyainak vigyék el a békési MNDSz üdvözlését és békevágyát.

Favágás motoros körfűrészszel minden tételben. **Érdeklődni lehet III. ker. Jantyik-utca 3. szám alatt.**

Lemondott Dinnyés Lajos miniszterelnök

Dinnyés Lajos miniszterelnök csütörtökön délután 2 órakor kihallgatáson jelent meg Szakasits Árpád köztársasági elnöknel. A miniszterelnök bejelentette, hogy kormányelnöki tisztjéről lemond.

A köztársasági elnök a bejelentést tudomásul vette és egyidejűleg Dinnyés Lajost az új kormány kinevezéséig megbizta a miniszterelnöki teendőik ideiglenes ellátásával.

Békési asszonyok a budapesti Nemzetközi Demokratikus Női Kongresszuson

A múlt héten folyt le Budapesten a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség II. Világkongresszusa, amelyen a békési MNDSz-t Pető Mátyásné és Püski Lászlóné képviselték.

Ötvenhat nemzet 80 millió asszony képviselői gyűltek össze Budapesten. A több napig tartó gyűlés az ország-házban folyt le.

A külföldi nemzetek képviselői felszólalásukban három nagy gondolatot emeltek ki: a nők egyenjogúsítását, a gyermekek védelmét és a béke megőrzését.

A gyarmati népek asszonyai panaszkodtak a náluk uralkodó imperialista elnyomás miatt, különösen a kínai és japán asszonyok. Ezzel szemben a Szovjetunió és a demokratikus országok asszonyai azt

emelték ki, hogy 6 náluk nagy lendülettel haladnak előre mind a három kérdésben.

A külföldiek általában meglepte az újjáépítés hatalmas üteme.

Kedden este fáklyás felvonulást rendeztek a magyar asszonyok a vendégek tiszteletére a parlament előtt, melynek célja a béke melletti tüntetés volt.

A zárógyűlésről táviratot küldött a kongresszus az UNO vezetőségéhez, melyben tiltakoztak a háborús úszítás ellen és követelték a bebörtönzött demokratikus asszonyok szabadlábra helyezését.

A kongresszus lelkes tüntetés volt a béke mellett és remélhetőleg nagy hatással lesz az egész világ békesírianyu fejlődésére.

30 millió kérdőív a népszámláláshoz

Január 1. és 15. között általában népszámlálás lesz Magyarországon. Ehhez 16 fajta kérdőívet készítettek és 16 vagon papírt használtak fel. A népszámlálás adatainak összegyűjtéséhez 30 millió különböző kérdőívet használtak fel és 20.000 számlálóbiztoszt alkalmaznak.

A népszámlálás adataiból meg fogjuk látni pontosan, hogy a háború után mennyien maradtunk, hogy a földreform és az ipari államosítások után milyen változások történtek az ország gazdasági szerkezetében, milyen lett a foglalkozási ágak megoszlása. Meg fogjuk látni, mennyi még a vagyonos polgár, mennyi az államosított és magánipar munkásainak száma, mennyi a munkanélküli. Meg fogjuk látni, hogy a föld-

reform után hogyan tagozódik a parasztság földnélküli bérmunkásokra, törpebirtokos, közép- és kulácpasztorokra. A további fejlődést, a tervgazdálkodás sikerét csak a népszámlálás adataira támaszkodva lehet eredményesen keresztülvinni.

Tudja ezt a reakció is, ezért hazugságokkal, rémhírekkel igyekszik majd megghusítani a népszámlálás sikerét, hogy a kormány ne jusson pontos, megbízható adatokhoz. Fel kell tehát készülnünk a népszámlálásra. Fel kell világosítani az embe- reket a népszámlálás jelentőségéről és fel kell vennünk a harcot a reakció minden mesterkedésével szemben. A Népi Bizottságok a legmegbízhatóbb személyeket válasszák ki ennek a fontos feladatnak elvégzéséhez.

Megoldják a szesz kérdést

Antos Miklós, a Szeszértékesítő Nemzeti Vállalat igazgatója nyilatkozott a szesz kérdéstről és a következőket mondotta:

— A Szeszértékesítő Nemzeti Vállalat — mondotta — átveszi az ország területén lévő összes szesz-főzdeben termelt szeszt, ezt lefinomítja, a szükséghez képest vizteleníti vagy denaturáltatja. Gondoskodik a szesz raktározásáról, szállításáról és értékesítéséről. Az 1949. évi termelési időszakra 2600 vagon szesz termelése van előirányozva, amelynek értékesítése nem kis feladat. Egyszerű árleszállítással a fogyasztást és különösen a bevételt még nem lehet növelni. Ezért új

értékesítési módzatokra és új külföldi piacokra van szükség.

— Napirenden tartjuk a motalkó előállításának kérdését. Az ország nyersolajforrásainak teljesítőképessége korlátozott, de a motalkó előállításával részben nyersolajat takarítunk meg, részben piacot teremthetünk az esetleges szeszfeleslegnek. Most folynak továbbá a kísérletek a kizárólag égetési célra szolgáló denaturált szesz előállítására, amelyből évente mintegy 200 vagonot kívánunk az ipari denaturált szesznel lényegesen olcsóbb áron a fogyasztóközönség rendelkezésére bocsátani.

HIREK

— A jövő héten a Székely patika tart éjjeli szolgálatot.

— Református istentiszteletek. A templomban délelőtt 9 órakor prédikál Bajogh Mátyás, délután 5 órakor Gönczy Sándor. — Küllertelepen prédikálnak: Borosgyánban és Törökszigeten Nagy Lajos, Békés-Földváron és Pecén Vágó István, Roszserdön és Diteren Egeresi László, Tarhos-Berkén dr. Szabó Lajos, Gyurban és Kamutkerten Boros Janos.

— Esküvő. Vasárnap délután 4 órakor tartja esküvőjét Sági András kispesti kereskedő Csurka Eszterrel a református templomban.

— Karácsonyi vásár a gimnáziumban. A gimnáziumi tanulók karácsonyi vásár szombaton fél 3 órakor nyílik meg a gimnázium dísztermében és vasárnap este 6 órakor esz a sorsolás.

— Az UFOSz és FÉKOSz egyesítő kongresszusa a vármegyei küldöttek között három békési van: Jakucs Mihály, Tarr Lajos és Markó János. Mind a hárman méltóan képviselik a békési dolgozó parasztságot az országos kongresszuson.

— Őszi szántás, buzavetés. A Vármegyei Gazdasági Felügyelőség december 4-i jelentése szerint a békési határban 30.163 kat. holdat szántottak fel ami a szántó terület 78 százaléka. A buzavetés 14.447 holdon történt meg ami 100 százaléknak felel meg.

— Folytak a BCG oltások. A Dán Vöröskereszt dományából nálunk is teljes erővel folynak a kijelölt helyeken a BCG oltások. Fel- nőttek és iskolás gyermekek egyformán jelentkeznek. Neha tulságos nagy is a megjelentek száma. Az egészségőrök önzetlenül és fáradhatatlanul végzik kötelességüket és segítenek az oltást végző orvosoknak. Az oltások áldásos hatását a következő évek fogják megmutatni.

— A Décséri kertben folyó hó 19-én délután 2 órakor lesz a kertgazda- és csösz választás. Kérem a kerttulajdonosokat, azon okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Akik csöszök akarnak lenni, jelentkezzenek a fenti időig Irányi-utca-19. sz. alatt a kertgazdánál.

— A Békési Vendéglősök és Kocsárosok Szakosztálya december 13-án, hétfőn délután 2 órakor az Ipartestületben beszámoló gyűlést tart. Kérjük a kártársak szives megjelenését. Elnök: Ké.

— Gyors- és gépirónót perlekt, mérlegképes könyvelőt azonnal felvesz a Békési Földmivesszövetkezet. Rákóczi-utca 4.

— Nyúlacsora december 12-én este 7 órakor a volt Szociáldemokrata Párt helyiségében. Mindenkit szeretettel vár a Vezetőség.

A

BÉKÉS

december 19-iki
számában közli
az 1949. évi
falínaptárt

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Nánási Károly—Pál Margitnak leánya Julianna, Mucsi István—Sebestyén Mária leánya Maria, Vig Gábor—Csarnai Zsuzsannának fia Gábor, Cserevák János—Koszná Ilonának fia János, Mucsi István—Kazács Mária leánya Maria, Virág József—Bódi Juliannának fia József, Varga Pál—Antoni Rózának leánya Maria, Egri Tibor—Kuspi Erzsébetnek fia Tibor, Alexa Mihály—Vámos Zsuzsannának fia Mihály, Hegely Ferenc—Névtől Eszternek leánya Éva.

Házasságot kötöttek: Herpai Gábor Both Annával, Tóth Ferenc Birkó Zsuzsannával, Lipósi Ferenc K. Szabó Erzsébettel, Szilasi Gábor Öri Eszterrel, Szabó László Kúri Ilonával, Szőlési Károly Gut Margittal, Püski Ferenc V. Szabó Zsuzsannával, Bereczki Gergely Kocsor Annával, Nagy Gábor Tóth Máriaival, Kocsor Sándor Kocsor Annával.

Haltottak: Somogyi Eszter 36 éves, M. Kovács Istváné Bereczki Erzsébet 76 éves, Öreg Péterné Tarkovics Julianna 66 éves, Szőlési Péter 26 éves, Mészáros László 17 éves.

**Selyempapír
Staniol papír
Karácsonyadiszkek**
nagy választékban
Püski könyvüzletben

"Békés" Mozgó
Szombaton és hétfőn 5 és 7 órakor,
vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor
Az igazság kapitánya
Bravuros filmretek a harcos, bátor
fejtényekről.
Szerdán és csütörtökön 5 és 7 órakor
Nem voltam senkié!?
Megható, szép új színes film. Híres
az asszony hadifogoly urához.

"Újvilág" vendéglőben
ma, szombaton este
disznótóros vacsora
Hurka, kolbász, pecsenye, párolt káposzta.

Megnyitottam angol és francia
női divatszalonomat
női- és gyermek ruhák készítése
szolid árakon. Atalakitásokat
vállalok.
Szíves pártfogást kér:
Morvai Endréné
III. Jantyik-utca 3. sz.

Szélmalom
készítést vállalok
bárhol és bármilyen célra.
Készíti:
ifj. Nagy Lajos
épület- és műalkotás
Budapest, XIV., Lócsei-u. 59. sz.

Meghívó
A Békési Kisbirtokos Egyesület
1948 december 12-én délután 3
órákor
tisztújító közgyűlést
tart, amelyre az egyesület tagjait
meghívja a Vezetőség.
Tárgysorozat: 1. Új vezetőségi
tagok választása. 2. Esetleges indít-
ványok.

SPORT

KOSÁRLABDA
BVSE—DVSE 27—19 (11—7)
Békés Női NB II. bajnoki 300 néző
Vezette: Székely és Balogh, Budapest.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg a BVSE itthoni mérkőzése iránt. A diósgyőri mérkőzés után mindenki győzelmet várt a bizalomra a csapat részéről.

Szűpszámu közönség előtt indul el a játék. Mindkét csapat óvatossá tartja a labdát. Már öt perccel meggy a játék s még mindig nincsen gól. Végre a BVSE Keoskés átaládobott büntetőből 1:0-ra vezet, majd Orosz messziről dobott kosarával 3:0 az előny. Az ellenfél szívós, tartott labdával dolgozik és fej-fej mellett haladva, 11:7-el fordul a BVSE.

A második félidőben nehéz kezdé-
lem alakul ki. A BVSE, ha nehezen is, de tartani tudja előnyét. A sérült Keoskés kismélyítése után nagy rohamokat indít az ellenfél, de Orosz és Baji mindent tisztáznak, sőt a felhúzó ellenfél mellett Tóth és Andrák elhúz és bebiztosítja a győzelmet. Török és Kuttyik is hasznos tagjaink bizonyultak a csapatnak s jól semlegesítették a DVSE bal bedobóját.
Góldobók: Orosz 8, Tóth 10, Andrák 4, Kuttyik 2, Keoskés 1.

Szolnok—BVSE II. 14—3 (7—1)
I. o. női. Bajnoki.

Az utánpótlás már jobb játékokat mutatott, mint az elmúlt vasárnap.

BVSE I.—DVSE II. 43:26 (30:12)
I. o. férfi téli bajnoki.

A békési fiúk mindent elsöprő lendülete nagy győzelmet hozott, pedig 10 perccel hamarabb lefutott a mérkőzés, hogy az ellenfél elutazhassék.
Góldobók: Gyery 22, Domokos 7, Molnár 4, Szalkai 6.

BVSE II.—DVSE III. 39:18 (15:11)
II. o. férfi bajnoki.

Vasárnapi műsor: A BVSE NB II.-es női csapata itthon játssza a MÁVAGgyűjtés ellen d. e. 11 órakor, amely előtt 10 órai kezdettel a kollégium suu gyermekcsapata játssza a gimn. VI. osztálya ellen. A BMSE többi csapata pedig Karacson, Debreenben és Sarkadon játszik.

LABDARUGÁS
BMSE—Sarkad 2—1 (2—1)
NB III. Bajnoki.

A nagykorúsi kudarcot részben helyrehozta a BMSE. Bár szerencsés győzelemek mondhatjuk, mégis a fiúk lelkes játékát ki kell emelnünk.

BMSE támadásokkal kezdődik a játék. Sok jó helyzet akad, de nem tudják kihasználni. A sarkadi védelem nagy szerencsével mindent ment. A játékevezető nem tud különbséget tenni durva és kemény játék között. Ezzel — sajnos — a közönség sem volt tisztában. A játékevezető határozatlan ítéletei zajos jeleneteket idéznek elő.

A 25. percben Kovács danesol a tizenhatoson belül a közben a sarkadi hatvéd kézzel érinti a labdát. Tízperces pöntra mutat a bíró, de a sarkadiak reklamálására visszavonja ítéletét. — Bar a danes volt az előbbi hiba s helyes volt a 11-es meg nem ítéli, de az ilyen határozatlan ítéletek felboríthatják a mérkőzés nyugodt folyását.

A 20. percben Barabás a védők között pöcköli hálóba a labdát. A 30. percben Sarkad kiegyenlít, amelyre Kovács felel góljával s 2:1 az eredmény. — A második félidőben sem változott. hiába ostromol állandóan Sarkad. Van dolga Virágnak és sokszor a szerencse is mellé szegődik.

Végül a szerencsés mérkőzés után — amilyenben kevésszer volt része még a csapatnak — örömmel térnek haza a BMSE drukterek.

Vasárnap Jászberénybe megy a csapat, itthon labdarugó mérkőzés nem lesz.

Hirdetmény

Békés község előjárósága vármegyei alispán úrnak 24.491—1948. ikt. sz. alatti rendelete értelmében közhírré teszi, hogy a közlekedésügyi miniszter ur a 86.005—1948. I. 2. sz. rendeletével a Békés—Doboz—Gyula között megépíteni tervezett keskeny nyomközű, korlátozott közforgalmu vasút közigazgatási bejárását rendelte el és a közigazgatási bejárás vezetésével Cholnoky Tibor központi szolgálatra berendelt MÁV igazgatóhelyettes rendelte ki. A közigazgatási bejárás két napon át fog tartani éspedig december 15-én a Gyula—Doboz szakasz bejárása történik meg, december 16-án pedig a Békés és gyulai szakasz a dobozi kereszteződésig.

A közigazgatási bejárás össze-
jövetei helyét 16 ára Békés község közhírházjára tűzte ki a miniszter ur 1949. órára.

Békés, 1948. december 6.
Gulácsi Ferenc sk.
közs. főjegyző
Papp Károly sk.
közs. bíró

Köztársaság Mozgó
Szombaton 7 órakor ünnepi műsor
Szombaton csak egy előadást tartunk
Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor
hétfőn 5 és 7 órakor
Expressz szerelem
A legszebb színes zenés vígjáték.
Szerdán és csütörtökön 5 és 7 órakor
Menekülő ember
Nagy sikerű magyar film Ajtai és Tolnai főszereplésével.
A TEREM FÜTVE VAN!

Hirdetmény

Békés község előjárósága köz-
hírré teszi, hogy a Körös-Tisza-
Marosi Ármentesítő és Belvízszabá-
lyozó Társulat békés-hábockai
szakaszigazgatósága 1791—1948. sz.
alatt felhívta az előjárósága figyel-
mét arra, hogy a gazdák a társulati
csatornákat áttöltik és utatjárónak
használják.

A várható nagyobb belvízre való
tekintettel, felhívja az előjáróság
a gazdákat, hogy sürgősen hozzák
rendbe ezen áttöltéseket és a csa-
tornákat takarítsák ki, mert amennyi-
nyiben ezt nem végzik el, úgy
nagyobb elárasztások és elöntések
fognak bekövetkezni.

Az Országos Vizgazdálkodási
Hivatal a volt Társulat csatornáit
rendbehozta, úgy hogy csak ezen
áttöltések állják útját a víz gyors
és sima lefolyásának.

Békés, 1948. december 8.
Gulácsi Ferenc sk.
közs. főjegyző
Papp Károly sk.
közs. bíró

NE VIGYE

magját vidékre, mert
is m e t m e g i n d u l t

az olajütés

Szíves pártfogást kér a
Földmives Szövetkezet.
Pontos kiszolgálás.

Zománc-, lakk-olajfesték min-
denféle porfesték, kátrány és
karbólium a legolcsóbban kap-
thatók Nyeste vas- és festék-
üzletében.

Apróhirdetések

Pusztamérgesi bor literje 4 forint
50 fillér adóval Thury Sándorné bor-
kereskedőnél, Dübögő. 52

Disznóperzselést géppel vállalak.
II. ker. Bánveg-utca 4. Mínya kee-
s-mához közel. 49

**Villanygék és villanyzerelési
anyagok Nyeste vaskereskedőnél.**

Édes kis Jézukám!
Csak az a kérésom:
Szép nagy babát hozzá!
Tóth bácsiól! nekem! 51

TÜZIFA fűrészelt és méteres álla-
potban állandóan kapható Zlehovszky
fakereskedésben, Rákóczi-utca 22. 2

**"Csepel 100-as" motorkerék-
pár már 12 havi 250 Ft részletre
is kapható Nyeste vaskereske-
dőnél.**

Gyermekek öröme,
Szülői boldogsága:
Tóth Endréné! vasárolni
Karácsonyra. 51

Új épületanyagok eladók. Meg-
tekinthető I., Petőfi-utca 107. 50

Eladó V. kerület Kőlcsey-utca 26.
számú ház. 51

Egy kisborjús jeltejelő tehén eladó
Petőfi-utca 20. 51

Eladó 1 darab rézüst, 2-osalad még
és 1 drb 200 literes boros hordó ifj.
Lukács Lászlónál, Geréblyés.

Eladó egy másfél éves herélt csikó
Rosszardón, Durkó Jánosnál 342.

**Mezőgazdasági gépek: olék,
lánc- és fogasboronák kaphatók
Nyeste vaskereskedőnél.**

Egy 3 lámpásos jó rádió sürgősen
eladó V., Kálász-sor 25.

**Használt arany és ezüsttár-
gyakat, régipénzeket a legmag-
sabb áron vesztek. Ravasz óras-
mester.**

Koronás gyümölcsfa-oltványok kap-
thatók Erdei Lászlónál 5—8 forintos
árban Kispince-utca 76. sz.

**"Porzol" csavázószert kapható
Nyeste vaskereskedőnél.**

**Fedzetési (ló és tehén) jegy
kapható a Petőfi-nyomdában.**

Békés-Földvár felé, a vasútvonal
mellett, körgátot innen, vízjáró ál-
latok nevelésére rendkívül alkalmas
HÁZTELEK rajta lévő tetőserepek-
kel, vályoggal jutányos áron részlet-
fizetésre is eladó. Cím a kiadóban.

Karácsonyra harisnyát, keztyűt,
kötött kabátokat, kendőket legolcsóbb-
ban vehet Huppert József cégnél, Főter

Legértékesebb, legkedvesebb kara-
csónyi és újvíri ajándék kislakuk
"Oliver" írógépecske. Jutányos áron
eladó. Csüves tengeriért, meleg taka-
róért is elcsereplhető. Gát-utca 18. sz.
Második ajtó.

ELADÓ egy fekete, modern sza-
básu nerc női bunda, továbbá egy
vaskállya és egy ágy. Érdeklődni
Huppert József cégnél, Főter.

Tégla, vályog és egy kállya cleson
eladó Csabai-ut 15.

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békésmegyei lapja.
Megjelenik minden vasárnap.
Felolós szerkesztő: Püski Sándor dr.
Felolós kiadó: Hegyesi János.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés,
dr. Püski Sándor könyvnyomdát.
Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint
Ára példányonként 60 fillér.
Telefon: 53.
Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig
Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés